Beantwoording verhelderende/technische vragen

Vragen gesteld:
Via email/~~commissie/raad~~
d.d.: 23-02-2025

Vragensteller: R. Coolen **Partij:** PvdA

Portefeuillehouder:

Onderwerp: Reglement van orde voor de raadscommissies Laarbeek

Hoofdstuk 3 Raadsbijeenkomsten
Volgens artikel 82 lid 1 van de Gemeentewet dient de gemeenteraad bij de instelling van een raadscommissie de bevoegdheden, samenstelling en werkwijze van die raadscommissie vast te leggen. In het reglement dat voorligt worden deze regels wel opgesteld voor de commissie SAZ en voor de commissie RZ. Maar deze regels ontbreken voor de raadsbijeenkomsten. Terwijl de raadsbijeenkomsten in de zin van artikel 82 van de Gemeentewet ook raadscommissies zijn.

Vraag: Waarom ontbreken in dit reglement artikelen over de bevoegdheden, samenstelling en werkwijze van de raadscommissies die hier raadsbijeenkomst genoemd worden? Want als dit niet wordt vastgelegd, dan handelt de gemeenteraad in strijd met de wet.

Antwoord:
Artikel 82 geeft inderdaad aan dat de raad bij instelling van commissies regelt wat de taken, bevoegdheden, samenstelling en werkwijze zijn. Er wordt echter niet bepaalt hóe de raad dat moet doen.

In het artikel over raadsbijeenkomsten is een en ander indirect geregeld via een vaste format die het presidium vaststelt.
Idee was om het presidium (en daarmee de raad), op deze wijze maximale regie te geven als het gaat over het invullen van de raadsbijeenkomsten.

Of daarmee in strijd wordt gehandeld met de wet is een kwestie van interpretatie waarbij opgemerkt wordt dat beslissingen inzake instelling en samenstelling van raadscommissies niet vatbaar zijn voor beroep op grond van de Algemene wet bestuursrecht (toelichting Gemeentewet art 82).

Art 8.2
In artikel 8.2 lezen we dat de invulling van de raadsbijeenkomsten door het presidium wordt bepaald aan de hand van een vast format. Hiermee wordt niet voorzien in het vereiste van de Gemeentewet dat de politieke partijen in een evenwichtige verhouding aan tafel moeten kunnen zitten. Zoals bijvoorbeeld bij ons voor de commissies SAZ en RZ geldt dat er van elke partij twee commissieleden (burgercommissieleden dan wel raadsleden in hun functie van commissielid) aan tafel zitten waardoor dit evenwicht ontstaat.

Vraag: Aangezien het format de evenwichtigheid niet kan waarborgen is de vraag hoe dit reglement daarin wel gaat voorzien.

Antwoord:
Met een evenwichtige verhouding aan tafel zitten wil niet zeggen dat elke partij evenveel zetels bezet in een bijeenkomst. Dat daarvoor bij de commissies SAZ en RZ wel voor gekozen is, wil niet zeggen dat dit bij raadsbijeenkomsten ook het uitgangspunt moet zijn. De wet gaat ervan uit dat raadsminderheden naar evenredigheid in commissies vertegenwoordigd zijn.

Zoals in het antwoord op de vorige vraag is aangegeven bepaalt het presidium op welke wijze er invulling wordt gegeven aan een raadsbijeenkomst, ook wat samenstelling betreft. De bestaande praktijk laat zien dat raadsbijeenkomsten in de ring of toegankelijk zijn voor alleen de raadsleden (wat een recht evenredige vertegenwoordiging oplevert) of dat er vanwege de deelname van derden voor wordt gekozen om de ring door 2 zetels per partij te laten bezetten (hetgeen met name voor de kleinere partijen een méér dan evenredige vertegenwoordiging oplevert).

Art 9.1
In dit artikel lezen we dat als een onderwerp consulterend behandeld wordt, dat derden dan de gelegenheid kunnen krijgen om informatie met de commissie te delen.

Vragen:
- Waarom wordt wat betreft deelname van derden een onderscheid gemaakt tussen consulterende en informerende raadsbijeenkomsten?
- Welke regels gelden voor deelname van derden wanneer een raadsbijeenkomst zowel consulterend als informerend is?
- Bij derden worden behalve inwoners en organisaties of bedrijven ook 'politieke partijen zelf' genoemd. Wat wordt daarmee bedoeld? Welk nut dient deze benoeming? Deze zin is verwarrend, want de commissieleden zitten toch namens de politieke partijen aan tafel?

Antwoord:
Uit de evaluatie van de vergaderstructuur is gebleken dat de er behoefte bestaat aan een heldere uitgangspositie ten aanzien van de raadsbijeenkomsten. Met andere woorden, wat is het doel. Informerende raadsbijeenkomsten hebben voor raads- en commissieleden enkel tot doel (al of niet met het stellen van aanvullende vragen) informatie te ontvangen.
Bij consulterende raadsbijeenkomsten wordt er om richting/advies/input gevraagd. Dan kan het bevorderlijk zijn voor het besluitvormingsproces als ook derden de gelegenheid krijgen om die richting/advies/input te leveren.
Wanneer een raadsbijeenkomst zowel consulterend als informerend is, is er in elk geval sprake van consultatie en dus ook van het recht van derden om deel te nemen aan de bijeenkomst en inbreng te leveren.
Dat bij derden ook de politieke partijen worden genoemd slaat op het feit dat ook een politieke partij bijvoorbeeld de gelegenheid moet hebben om een deskundige naar voren te schuiven die naar de mening van die partij een waardevolle inbreng kan hebben.

Art. 1.5
In artikel 1.5 wordt het begrip raadsbijeenkomst gedefinieerd. De raadsbijeenkomsten zijn geen raadsvergaderingen waarin besluiten worden genomen, maar vergaderingen waarin informatie wordt uitgewisseld en wordt gedebatteerd over belangrijke onderwerpen. Er wordt voorbereidend raadswerk gedaan en het zijn dus commissies in de zin van artikel 82 van de Gemeentewet.

Vragen:

Waarom is voor de naam raadsbijeenkomst gekozen, terwijl het om commissiewerk gaat? Met de naam raadsbijeenkomst wordt gesuggereerd dat het een bijeenkomst is van de raad, terwijl deze bijeenkomsten in de zin van artikel 82 van de Gemeentewet onder het commissiestelsel vallen en dus een raadscommissie zijn. (Het reglement dat voorligt is ook het reglement van orde voor de raadscommissies.) Kan er om verwarring te voorkomen een naam worden gekozen die beter weergeeft wat het doel van deze bijeenkomst is (besluitvorming in de raad goed voor te kunnen bereiden) en die beter aansluit bij het relevante werk dat commissieleden leveren (een naam zonder het woord raad erin)?

Antwoord:

Tijdens de evaluatie van de nieuwe vergaderstructuur is voor de beeldvormende fase van het besluitvormingsproces besloten om beeldvormende avonden en thematische bijeenkomsten samen te voegen tot één soort bijeenkomst. Daarvoor is toen de naam raadsbijeenkomst gekozen. Die naamkeuze is vrij.
In de praktijk is in gemeenteland een bonte schakering van creatieve werkvormen ontstaan met aansprekende namen als: forum, luisterzitting, voorbesprekingsronde, open podium, burgerontmoetingsplaats, raadsplein, opinieplein, plein, politieke markt, de Ronde, het Rondetafelgesprek, de Avond van de raad, sprekersplein, de gesproken brief, 'Voor de draad ermee', het gemeenteraadsspreekuur, informatiemarkt, oriëntatieavond, enzovoorts. Al deze werkvormen zijn erop gericht om zich als raad zo goed mogelijk in stelling te (laten) brengen.

Algemene opmerking.
Het stuk wat voorligt is slechts een voorstel aan de raad over hoe de eigen werkwijze kan worden vastgelegd. Voor wat betreft de raadsbijeenkomsten is gekozen voor een pragmatische insteek om het presidium (en daarmee de raad) maximale regie te geven bij de invulling daarvan. Het is aan de raad om te overwegen of die regels anders of uitgebreider moeten worden vastgelegd. Enkele voorbeelden daartoe zouden kunnen zijn:
- T.a.v. de samenstelling van raadsbijeenkomsten zou artikel 4 van het reglement van overeenkomstige toepassing kunnen worden verklaard (dus 2 leden per fractie)
- T.a.v. de naamgeving; de naamkeuze is vrij waardoor de term 'raadsbijeenkomst' naar believen kan worden aangepast.

Datum beantwoording: